

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М.П. ДРАГОМАНОВА

АТАМАСЬ Ольга Анатоліївна

378-057.875:[37.011.3-051:796.411](043.3)

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ОЗДОРОВЧОГО ФІТНЕСУ
13.00.04 – теорія і методика професійної освіти

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук

Київ – 2015

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана у Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова, Міністерство освіти і науки України.

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор
СУЩЕНКО Людмила Петрівна,
Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова,
завідувач кафедри фізичної реабілітації.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, доцент
ЗАХАРІНА Євгенія Анатоліївна
Класичний приватний університет,
завідувач кафедри теоретичних основ фізичного
та адаптивного виховання;

кандидат педагогічних наук, доцент
ДЕНИСОВА Лоліта Вікторівна,
Національний університет
фізичного виховання і спорту України,
завідувач відділу докторантури та аспірантури.

Захист відбудеться 12 листопада 2015 року о 14.00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.053.01 в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова, 01601, м. Київ-30, вул. Пирогова, 9.

З дисертацією можна ознайомитися у бібліотеці Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (01601, м. Київ-30, вул. Пирогова, 9).

Автореферат розісланий 9 жовтня 2015 року.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

Сиротюк В. Д.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. У сучасних умовах глобальних цивілізаційних змін змінюються вимоги до фахової підготовки майбутніх учителів фізичної культури. Нагальною стає проблема підготовки майбутніх учителів фізичної культури, конкурентоспроможних на ринку праці, компетентних, які вільно володіють професією, пов'язаною зі зміцненням і збереженням здоров'я учнів. З позицій сьогодення розширюється коло професійних функцій вчителя фізичної культури. Сучасній школі потрібні вчителі фізичної культури, які володіють новітніми оздоровчими технологіями, креативні, комунікабельні, артистичні та творчі особистості, які постійно самовдосконалюються і знаходяться в пошуку нових ідей, спрямованих на розв'язання освітніх і виховних завдань шляхом використання фізичних вправ. Оволодіння здатністю застосовувати технології оздоровчого фітнесу на уроках та у позакласній роботі дозволить майбутнім учителям фізичної культури досягнути й підтримувати певний рівень фізичної підготовленості учнів, розвивати їх рухові здібностей, підвищити їх інтерес та зацікавленість до предмету «Фізична культура».

Модернізація вищої освіти в Україні, що відображає орієнтацію українського суспільства на новий тип вищої фізкультурної освіти та спрямовується на досягнення рівня кращих світових стандартів, передбачає розробку перспективних моделей підготовки майбутніх учителів фізичної культури у вищих навчальних закладах.

В основу дослідження покладено положення нормативних документів, зокрема, Законів України «Про вищу освіту» (2014 р.), Національної доктрини розвитку освіти України у ХХІ столітті (2002 р.), Національної доктрини розвитку фізичної культури і спорту (2004 р.), Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2012-2016 роки (2011 р.).

Важливе теоретичне значення для розуміння сутності формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу мають праці вітчизняних учених, зокрема О.Ю. Ажиппо, Л.О. Демінської, П.Б. Джуринського, Є.А. Захаріної, Л.І. Іванової, Р.П. Карпюка, Л.П. Сущенко, О.В. Тимошенка, Б.М. Шияна та ін. В їх дослідженнях ґрунтовно розглянуто теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у вищих навчальних закладах.

Дослідження питань, пов'язаних з особливостями підготовки майбутніх учителів фізичної культури у вищій школі, здійснювалося у працях вітчизняних науковців Л.П. Ареф'євої, О.М. Войтовської, Л.В. Гальченко, М.В. Карченкової, Л.О. Коновальської, О.К. Корносенко, В.І. Наумчука, О.В. Омельчук, В.Г. Омеляненка, Н.М. Самсутіної та ін. Підготовку майбутніх учителів фізичної культури до проведення оздоровчої гімнастики та фітнесу з дівчатами-старшокласницями вивчала М.Р. Батіщева. Соціально-педагогічні передумови використання засобів оздоровчого фітнесу в системі підготовки майбутніх учителів фізичної культури досліджувала А.О. Твеліна. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх фітнес-тренерів у вищих навчальних закладах вивчали М.М. Василенко, О.Г. Сайкіна та ін.

Особливості фітнесу розглядали вітчизняні (С.І. Атаманюк, В.В. Білецька, О.Л. Благій, В.Е. Борілкевич, А.А. Боляк, Н.Л. Боляк, Л.М. Ващук, Н.І. Воловик, В.Б. Зінченко, Т.В. Івчатова, П.М. Кизім, О.В. Корх-Черба, І.М. Ляхова, О.О. Мороз, Ю.О. Усачов та ін.) та зарубіжні (Р.Е. Allsen, D.S. Brooks, P.A. Bril, S. Coffman, Ch.V. Corbin, C.J. Dobbelsteyn, V.H. Heyward, E. Howley, M. Kettles, M.W. Metzler, M. Rozmus-Wrzesinska, B.J. Sharkey та ін.) дослідники. Оздоровчий фітнес ґрунтовно вивчали Е.Т. Хоулі та Б.Д. Френкс. Класифікацію та методичні особливості засобів оздоровчого фітнесу з'ясовували Ю.І. Беляк, Є.З. Добродуб та ін. Використання сучасних інформаційних технологій у сфері оздоровчого фітнесу вивчали Н.М. Гончарова, Л.В. Денисова та В.В. Усиченко. Застосування фітнес-технології для підвищення рухової активності та фізичної підготовленості підлітків досліджувала О.Ю. Кібальник.

Теоретичний аналіз психолого-педагогічної літератури та літератури з фізичної культури показав, що формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу не було предметом окремого наукового дослідження.

Актуальність і доцільність дослідження формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу вказують на необхідність подолання суперечностей, що виникають між:

- потребою суспільства у майбутніх учителях фізичної культури, здатних впроваджувати технології оздоровчого фітнесу та недостатнім рівнем підготовки випускників вищих навчальних закладів до цієї діяльності;

- значними потенційними можливостями сучасних технологій оздоровчого фітнесу, які є перспективним напрямом зміцнення і збереження здоров'я школярів, та несформованістю готовності майбутніх учителів фізичної культури до їх упровадження;

- необхідністю трансформації змісту вищої фізкультурної освіти і недостатнім навчально-методичним забезпеченням щодо формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу.

Соціальна значущість здоров'я підростаючого покоління, актуальність проблеми, її недостатня теоретична і практична розробленість, виявлені суперечності зумовили вибір теми дисертаційної роботи **«Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу»**.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Тема дисертаційного дослідження відповідає тематичному плану наукових досліджень Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова з наукового напрямку «Зміст освіти, форми, методи і засоби підготовки вчителів» (протокол № 5 від 27 січня 2004 року).

Тему дисертації затверджено Вченою радою Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (протокол № 2 від 29 вересня 2005 року) та узгоджено у бюро Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень у галузі педагогіки і психології в Україні (протокол № 2 від 28 лютого 2006 року).

Мета дослідження полягає у виявленні, теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці педагогічних умов формування готовності майбутніх

учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу.

Відповідно до мети визначено такі **завдання дослідження**:

1. На основі системного аналізу наукових праць з теми дослідження уточнити зміст понять «формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу» та «готовність майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу».

2. Теоретично обґрунтувати структуру готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу.

3. Визначити критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу.

4. Розробити та науково обґрунтувати модель формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу.

5. Виявити та теоретично обґрунтувати педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу та їх експериментально перевірити.

Об'єкт дослідження – підготовка майбутніх учителів фізичної культури у вищих навчальних закладах.

Предмет дослідження – педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу.

Методи дослідження. Досягнення мети і розв'язання поставлених завдань передбачало використання таких методів: *теоретичні*: аналіз, контент-аналіз, абстрагування - з метою уточнення й конкретизації понятійно-категоріального апарату щодо формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; систематизація та логічне узагальнення - з метою теоретичного обґрунтування структури готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; класифікація - для визначення критеріїв, показників і рівнів сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; узагальнення - для виявлення та теоретичного обґрунтування педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; моделювання - для розроблення та наукового обґрунтування моделі формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; *емпіричні*: анкетування, тестування, педагогічний експеримент, ретроспективний аналіз власного досвіду роботи у вищій школі - з метою визначення ефективності педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; *статистичні*: методи статистики, зокрема, *t*-критерій Стьюдента та факторний аналіз для кількісної та якісної обробки емпіричних даних.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що:

- *вперше* виявлено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу (інтенсифікація змісту підготовки майбутніх учителів фізичної культури за рахунок введення дисциплін варіативного

блоку «Особливості технологій оздоровчого фітнесу» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» і «Фітнес-технології у професійній діяльності» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»; розвиток професійного інтересу майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; забезпечення оволодіння досвідом упровадження технологій оздоровчого фітнесу в процесі проходження практик); структурні компоненти готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; розроблено та науково обґрунтовано модель формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу;

– *уточнено* зміст понять «формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу» та «готовність майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу»;

– *удосконалено* критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу;

– *подальшого розвитку* набули форми і методи формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що у практику вищих навчальних закладів упроваджено педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; розроблено навчально-методичні посібники «Вступ до спеціальності «Фізичне виховання»» й «Організація виховної роботи у вищому навчальному закладі», «Історія спортивних танців», тестові завдання з дисциплін «Спортивні танці» та «Особливості технологій оздоровчого фітнесу», навчально-методичні комплекси на паперових та електронних носіях з дисциплін: «Вступ до спеціальності», «Ритміка і хореографія», «Спортивні танці», «Особливості технологій оздоровчого фітнесу» та «Фітнес- технології у професійній діяльності».

Основні положення дослідження можуть бути використані у процесі підготовки майбутніх учителів фізичної культури у вищих навчальних закладах, зокрема при читанні лекцій, проведенні практичних і лабораторних занять, а також у системі підвищення кваліфікації вчителів фізичної культури.

Основні положення та результати дослідження **впроваджено** у навчальний процес Бердянського державного педагогічного університету (довідка № 57-47/ 426 від 17.04.2015 р.), Державного вищого навчального закладу «Запорізький національний університет» (довідка № 01-15/72 від 17.04.2015 р.), Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (довідка № 07-10/788 від 14.04.2015 р.), Приватного вищого навчального закладу «Академія рекреаційних технологій і права» (довідка № 15 від 16.04.2015 р.), Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (довідка № 03-29/02/1238 від 16.04.2015 р.), Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (довідка № 158/03 від 19.05.2015 р.).

Особистий внесок здобувача. У публікаціях, підготовлених спільно з співавторами, внесок здобувача полягає: у розробленні розділу 2 та додатків – у навчально-методичному посібнику [2]; у розробленні розділу 2 – у навчально-методичному посібнику [9]; у розробленні теми другого модулю тестових завдань – у програмі з навчальної дисципліни [10].

Апробація результатів дослідження. Основні результати та теоретичні положення дисертаційного дослідження висвітлено та обговорено на: *міжнародних науково-практичних конференціях*: «Викладач і студент: розвиток ефективного співробітництва» (Черкаси, 2010); «Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві» (Луцьк, 2012); «Сучасні технології формування особистості фахівця з фізичного виховання, спорту та основ здоров'я» (Чернігів, 2012); «Актуальні проблеми фізичного виховання, спорту та туризму в сучасних умовах життя» (Запоріжжя, 2012); «Актуальні проблеми розвитку спорту для всіх: досвід, досягнення, тенденції» (Тернопіль, 2012); «Здоровьесберегающие технологии, физическая реабилитация и рекреация в высших учебных заведениях» (Харьков-Белгород-Красноярск-Москва, 2012); «Молодь та олімпійський рух» (Київ, 2012); «Актуальные вопросы высшего профессионального образования» (Донецк, 2012); «Modern problems and prospects of development of physical education, health and training of future specialists in physical education and sport» (Київ 2013); «Актуальні проблеми вищої професійної освіти» (Київ, 2014, 2015); *на всеукраїнських науково-практичних конференціях*: «Актуальні проблеми формування здоров'я учнівської та студентської молоді в сучасних навчальних закладах» (Черкаси, 2011); «Здоров'я нації і вдосконалення фізкультурно-спортивної освіти України» (Харків, 2012); «Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях молодих вчених» «Родзинка»» (Черкаси, 2011, 2012, 2014); «Індивідуальні психофізіологічні особливості людини та професійна діяльність» (Черкаси, 2014); на засіданнях кафедри теорії і методики фізичного виховання та спортивних ігор Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького та кафедри фізичної реабілітації Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

Публікації. Основні теоретичні положення й висновки дисертаційного дослідження відображено в 27 публікаціях автора, серед яких: 3 навчально-методичні посібники, 2 збірники тестових завдань, 5 навчальних програм з дисциплін, 6 статей у наукових фахових виданнях України, 1 стаття у зарубіжному науковому виданні, 11 статей у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій.

Структура й обсяг дисертації. Дисертаційне дослідження складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (236 найменувань, із них 30 іноземною мовою), 9 додатків на 45 сторінках. Повний обсяг роботи становить 247 сторінок, з них 174 сторінки основного тексту. Дисертація містить 21 таблицю та 35 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У вступі обґрунтовано актуальність дослідження обраної проблеми; визначено об'єкт, предмет, мету, завдання дослідження; розкрито його наукову новизну, теоретичне та практичне значення; подано інформацію про особистий внесок,

апробацію та впровадження результатів дослідження, публікації та структуру дисертації.

У першому розділі **«Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу як науково-теоретична проблема»** нами проаналізовано наукову літературу щодо формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; охарактеризовано термінологію формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; розглянуто структуру готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу.

Аналіз наукової літератури (П.Б. Джуринський, Л.В. Денисова, Є.А. Захаріна, Р.П. Карпюк, В.Г. Омеляненко, Н.М. Самсутіна, Л.П. Сущенко, О.В. Тимошенко та ін.) показав, що інтеграція вітчизняних вищих навчальних закладів у загальноєвропейський освітній простір, підвищення мобільності учасників освітнього процесу висувають нові вимоги до підготовки майбутніх учителів фізичної культури у вищій школі. Теоретичний аналіз досвіду професійної підготовки фахівців з фізичного виховання в зарубіжних країнах дав змогу врахувати цей досвід у процесі модернізації системи професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в незалежній Україні.

Нами показано, що майбутні вчителі фізичної культури розглядаються як студенти вищих навчальних закладів, які оволодівають кваліфікацією, що дозволить їм здійснювати професійну діяльність, пов'язану з навчанням фізичних вправ, розвитком фізичних здібностей та оздоровленням учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

Вказано, що з метою підвищення зацікавленості учнів учитель фізичної культури повинен оволодіти елементами фітнес-програм, яких з позицій сьогодення нараховується понад 100 різновидностей і які ґрунтуються на різних видах оздоровчої гімнастики. Найпопулярнішими з цих фітнес-програм є силова гімнастика (памп та іншого обладнання), циклічний фітнес (спінбайк-аеробіка (спінінг), бігові доріжки тощо), слайд-аеробіка, кенгуру-аеробіка, фітнес з елементами бойових видів спорту (тай-бо, кі-бо, кік-аеробіка, бокс-аеробіка, бодікомбат), степ-аеробіка, BOSU, фідбол-аеробіка, калланетіка, пілатес, танцювальна аеробіка, аквафітнес, дитячий фітнес, інтервальне тренування, колове тренування, функціональний тренінг тощо.

На основі теоретичного аналізу літератури (В.Е. Борілкевич, А.А. Боляк, Н.Л. Боляк, Н.І. Воловик, В.Б. Зінченко, П.М. Кизім, О.В. Корх-Черба, Ю.О. Усачов та ін.) готовність майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу розглядається як інтегральне утворення, багатоаспектний результат професійної підготовки студентів, який передбачає здійснення педагогічного завдання щодо зміцнення здоров'я учнів завдяки виконанню ними різних фітнес-програм з використанням спеціально організованих форм рухової активності вибіркової спрямованості.

Під формуванням готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу розуміється педагогічний процес, в якому на основі єдності змісту, форм, засобів і методів навчання відбувається

інтелектуальний розвиток студентів, що знаходить своє відображення в діяльності, спрямованої на реалізацію фізкультурно-оздоровчого потенціалу різних форм рухової активності школярів.

Нами вказано, що готовність пов'язана з оволодінням майбутніми вчителями фізичної культури професійно орієнтованими *знаннями* про ритміку і хореографію, особливості технологій оздоровчого фітнесу, спортивні танці, та фітнес-технології у професійній діяльності; професійно орієнтованими *уміннями та навичками*: користуватися термінологічним апаратом щодо оздоровчого фітнесу; подавати вербальні та невербальні команди на уроках фізичної культури; проводити підготовчу частину уроку фізичної культури під музичний супровід, використовуючи лексику базової аеробіки, фітбол-аеробіки, степ-аеробіки та танцювальної аеробіки; проводити комплекс загальнорозвивальних вправ на поєднанні оздоровчих видів гімнастики і занять силової спрямованості з використанням різного інвентарю (медбол, фітбол, стрічковий еспандер, гантельки, степ-платформа та килимки для фітнесу); в основній частині уроку фізичної культури використовувати елементи фітнес-програм; у заключній частині уроку фізичної культури застосовувати елементи стретчингу та йоги; для проведення позаурочної роботи вміти складати композиції для групового показового виступу учнів на спортивних святах, позакласних виховних заходах з базової аеробіки, фітбол-аеробіки, степ-аеробіки та танцювальної аеробіки з використанням різного інвентарю; вміти складати та проводити фітнес-програми, засновані: на оздоровчих видах гімнастики, на видах рухової активності аеробної спрямованості, на видах рухової активності силової спрямованості, на поєднанні оздоровчих видів гімнастики і занять силової спрямованості; вміти складати та проводити програми з оздоровчого фітнесу для учнів із різним рівнем фізичної підготовленості; коригувати інтенсивність фізичного навантаження учнів за допомогою музичного супроводу.

Структура готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу визначається особливостями цієї діяльності та розглядається як склад мотиваційно-ціннісного, когнітивного, діяльнісного та особистісного компонентів готовності.

У другому розділі «**Методичні аспекти формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу**» розкрито методику та напрями дослідження; охарактеризовано модель формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; розкрито педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу.

На констатувальному етапі педагогічного дослідження (2006-2010 рр.) проаналізовано наукову літературу щодо формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; визначено понятійний апарат дослідження; сформульовано мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження; уточнено зміст понять «готовність майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу» та «формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу»; визначено сутність та структуру готовності майбутніх учителів фізичної

культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; розроблено критерії і показники сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; виявлено та теоретично обґрунтовано педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; розроблено та теоретично обґрунтовано модель формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу.

На формувальному етапі педагогічного експерименту (2010-2014 рр.) експериментально перевірено педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; виокремлено контрольну та експериментальну групи, визначено рівні сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури, які входили до контрольної та експериментальної груп, до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; розроблено навчально-методичний комплекс щодо формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу.

На контрольному етапі педагогічного дослідження (2014-2015 рр.) вивчено динаміку рівнів сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; здійснено аналіз, узагальнення та статистичну обробку результатів дослідження з використанням, зокрема, *t*-критерія Стьюдента та факторного аналізу.

До критеріїв, які визначають сформованість готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу, віднесено: мотиваційно-ціннісний, когнітивний, діяльнісний та особистісний.

Для оцінювання рівнів сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу за мотиваційно-ціннісним критерієм використовувався модифікований тест «Мотивація до успіху», запропонований Т. Єлсером; за когнітивним критерієм – тестові завдання, розроблені автором; за діяльнісним критерієм – картка, розроблена автором; за особистісним критерієм – тест «Оцінювання організаторських і комунікативних здібностей» (КОС-1) та опитувальник для оцінювання сформованості артистичних здібностей.

Нами розроблено та теоретично обґрунтовано модель формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу (рис. 1).

До педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу віднесено: інтенсифікацію змісту підготовки майбутніх учителів фізичної культури за рахунок введення дисциплін варіативного блоку «Особливості технологій оздоровчого фітнесу» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» і «Фітнес-технології у професійній діяльності» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»; розвиток професійного інтересу майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; забезпечення оволодіння досвідом впровадження технологій оздоровчого фітнесу у процесі проходження практик.

Основними завданнями дисципліни варіативного блоку «Особливості технологій оздоровчого фітнесу» є: ознайомлення з історією розвитку оздоровчого

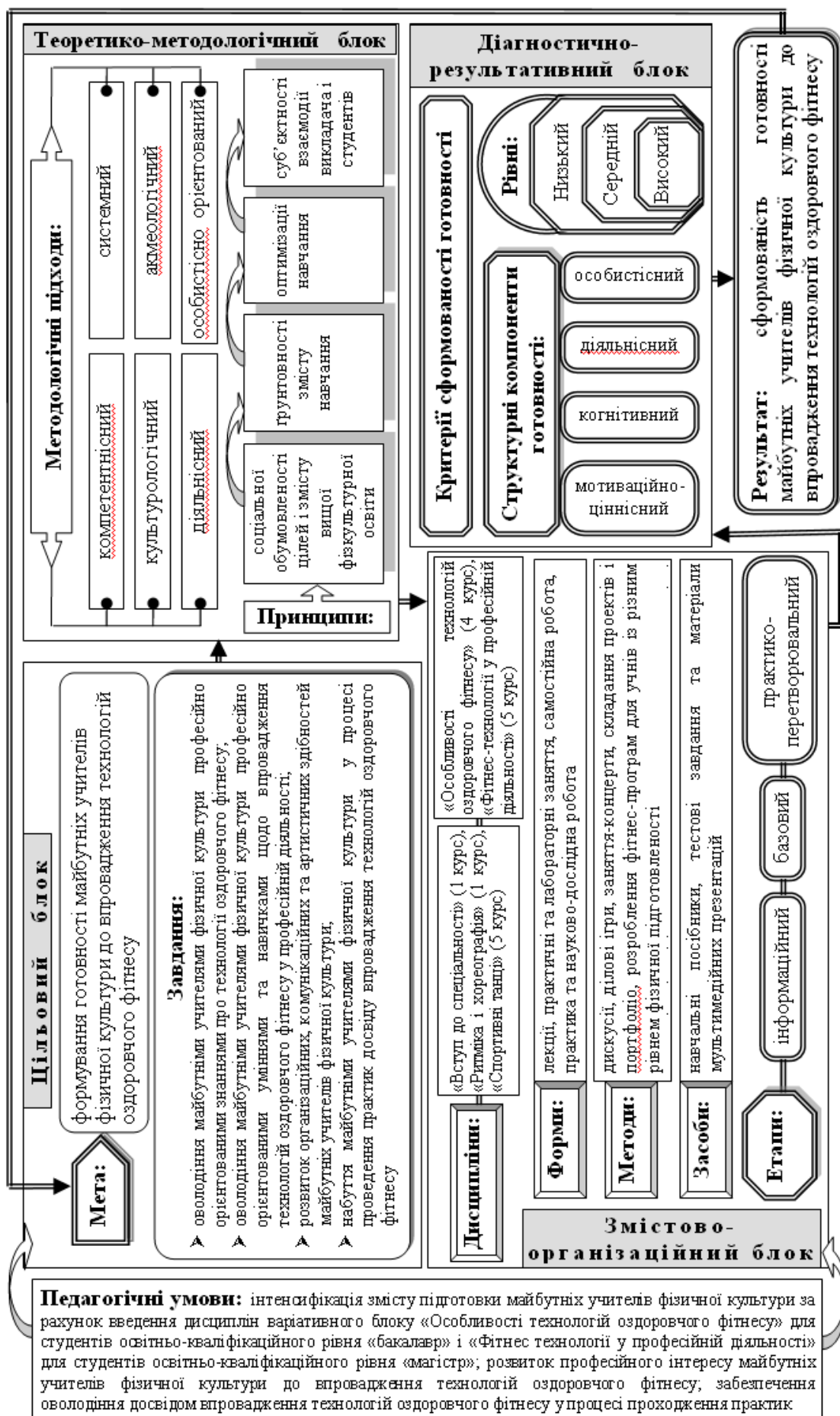

Рис. 1. Модель формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу

фітнесу, формування загального уявлення про структуру, зміст і специфіку фітнес-програм, заснованих на оздоровчих видах гімнастики, формування навичок проведення фітнес-програм та їх частин під музичний супровід та навичок вільного використання технічних засобів і спортивного інвентарю.

До основних завдань дисципліни варіативного блоку «Фітнес-технології у професійній діяльності» віднесено: оволодіння систематизованими знаннями про фітнес-програми і способами їх використання у професійній діяльності, оволодіння навичками проведення різних фітнес-програм під музичний супровід, спрямованих на підвищення рухової активності учнів, розвиток творчості, креативності та артистизму особистості майбутнього вчителя фізичної культури.

З метою з'ясування сучасного стану формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу було проведено анкетування, в якому брали участь 568 студентів 3-4 курсів напряму підготовки 6.010201, зокрема, 82 студенти Бердянського державного педагогічного університету, 80 студентів Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, 85 студентів Державного вищого навчального закладу «Запорізький національний університет», 59 студентів Луцького інституту розвитку людини університету «Україна», 130 студентів Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова та 132 студенти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Результати анкетування показали, що 66,69% респондентів вважають за необхідне формувати у вищих навчальних закладах України їх готовність до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; лише 13,04% студентів повністю володіють знаннями про структуру та зміст фітнес-програм; лише 11,59% повністю володіють знаннями про класифікацію фітнес-програм; 9,8% студентів повністю володіють навичками складання та проведення фітнес-програм, заснованих на видах рухової активності аеробної спрямованості; лише 13,15% студентів повністю володіють навичками складання та проведення фітнес-програм, заснованих на видах рухової активності силової спрямованості; лише 11,29% студентів повністю володіють навичками складання та проведення фітнес-програм, заснованих на поєднанні оздоровчих видів гімнастики і занять силової спрямованості.

Педагогічна умова – розвиток професійного інтересу майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу – здійснювалася у процесі проведення дискусій, ділових ігор, створення мультимедійних презентацій, відкритих занять-концертів, розроблення портфоліо майбутнього вчителя фізичної культури, розроблення проєктів на теми: «Історія фітнесу», «Сучасні фітнес-програми, які застосовуються у фізичному вихованні учнів», «Фітнес-програми, засновані на оздоровчих видах гімнастики», «Фітнес-програми силової спрямованості», «Фітнес-програми аеробної спрямованості», «Комбіновані фітнес-програми», «Інноваційні фітнес-програми і технології» тощо.

Структуру портфоліо майбутнього вчителя фізичної культури складають: 1. Інформаційно-комунікаційна складова (результати: копії документів про освіту; сертифікати, грамоти та дипломи; автобіографія; резюме, моніторинг навчальної діяльності; Я-презентація. 2. Дослідницька складова (досягнення: реферати; курсові роботи; доповіді; тези виступів на студентських наукових конференціях). 3.

Професійну складову (результати: діагностичні матеріали, характеристики; правила оформлення навчальної документації; конспекти уроків фізичної культури; мультимедійні презентації до позакласних фізкультурно-оздоровчих заходів; комплекси фізичних вправ; фітнес-програми для учнів із різним рівнем фізичної підготовленості). 4. Суспільно-корисна складова (результати: фотозвіти, відеоматеріали та публікації в засобах масової інформації).

Анкетування 41 викладача вищезазначених вищих навчальних закладів України показало, що 44% викладачів спрямовують свої зусилля на здобуття студентами досвіду організації та проведенні заняття з оздоровчого фітнесу під музичний супровід та навичок коригування інтенсивності фізичного навантаження за допомогою музичного супроводу; лише 17,48% викладачів задоволені наявним фондом науково-методичної літератури для формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; 40,41% викладачів спрямовують свої зусилля на організацію й проведення спортивно-масових заходів (змагання, конкурси, показові виступи) для перевірки навичок майбутніх учителів фізичної культури з оздоровчого фітнесу.

Нами вказано, що практика посідає важливе місце у системі професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у вищих навчальних закладах. Підкреслено, що забезпечення оволодіння досвідом упровадження технологій оздоровчого фітнесу в процесі проходження практик сприяє становленню професійних якостей майбутніх учителів фізичної культури та формуванню у них ціннісного ставлення до професії, пов'язаної з підвищенням рухової активності та фізичної підготовленості учнів, зміцненням і збереженням їх здоров'я.

З метою з'ясування деяких аспектів підготовки майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу було проведено анкетування 92 вчителів фізичної культури загальноосвітніх шкіл I-III ступенів № 2, № 4, № 5 № 6, № 7, № 8, № 11, № 12, № 15, № 19, № 21, № 22, № 24, № 25, № 26, № 29, № 30, № 32, № 33, № 34, спеціалізованих шкіл I-III ступенів №3, № 17, № 18, № 20, № 27, № 28, загальноосвітньої санаторної школи-інтернату I-III ступенів, гімназій № 31, № 9 імені О.М. Луценка та першої міської гімназії м. Черкаси, результати якого показали, що 39,13% вчителів вважають, що студенти-практиканти володіють необхідними знаннями для проведення уроків із застосуванням технологій оздоровчого фітнесу; 32,61% вчителів вважають, що студенти-практиканти в повному обсязі використовують навички щодо застосування різних фітнес-технологій під час проведення уроків фізичної культури.

Для оцінювання результативності впровадження технологій оздоровчого фітнесу було проведено анкетування 60 інструкторів таких оздоровчих фітнес-центрів м. Черкаси, як: спортивно-оздоровчий комплекс «Дніпро-Плаза», фітнес-центр «Мій спортклуб», фітнес-салон «Нове тіло», фітнес-клуб «Три-чотири», спортивно-оздоровчі комплекси «Цезар», «Plazma Gym» та «Antlantis», яке показало, що 90% респондентів вважають за доцільне удосконалювати практики з оздоровчого фітнесу на факультетах фізичного виховання вищих навчальних закладів; 41,66 % респондентів задоволені підготовкою студентів-практикантів до впровадження технологій оздоровчого фітнесу у своїй професійній діяльності.

У третьому розділі «Експериментальна перевірка ефективності педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу» розкрито методику проведення педагогічного експерименту; проаналізовано результати педагогічного експерименту.

Нами охарактеризовано критерії (мотиваційно-ціннісний, когнітивний, діяльнісний та особистісний), показники та рівні (низький, середній, високий) сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу.

На формувальному етапі педагогічного експерименту брали участь студенти набору (2009-2010 років) Державного вищого навчального закладу «Запорізький національний університет» і Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, які входили до контрольної ($n = 75$ осіб) та експериментальної ($n = 83$ особи) груп. У процесі відбору експериментальної і контрольної груп ми дотримувалися їх кількісної та якісної репрезентативності. Процес навчання студентів, які увійшли до контрольної групи, здійснювався за традиційною схемою професійної підготовки. У процес навчання студентів, які увійшли до експериментальної групи, впроваджувалися виявлені та теоретично обґрунтовані педагогічні умови готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу.

Аналіз результатів показав, що наприкінці педагогічного експерименту спостерігаються позитивні зміни (рис. 2). Так, в експериментальній групі на 25,54% і на 45,06% збільшилась кількість студентів, які мали високий та середній рівні сформованості готовності до впровадження технологій оздоровчого фітнесу, у контрольній групі – відповідно лише на 4,8% і 6,93%. На 29,4% зменшилась кількість студентів, які мали низький рівень сформованості готовності до впровадження технологій оздоровчого фітнесу, у той час, як у контрольній групі – відповідно на 11,73%.

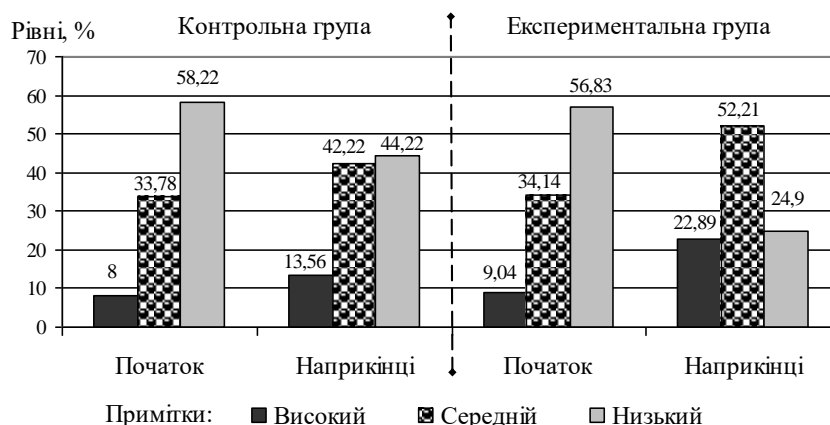

Рис. 2. Динаміка рівнів сформованості готовності до впровадження технологій оздоровчого фітнесу майбутніх учителів фізичної культури (%)

Факторний аналіз експериментальних даних показав, що за результатами формувального етапу педагогічного експерименту структура готовності майбутніх учителів фізичної культури, які входили до експериментальної групи, до впровадження технологій оздоровчого фітнесу визначається трьома факторами, що

пояснюють 65,73 % сумарної дисперсії ознак. Найбільш значущим структурним компонентом готовності, який формує фактор 1, є особистісний компонент, і зокрема наявність організаторських і комунікативних здібностей (що пояснюють 23,56 % загальної дисперсії). Фактор 2 визначається мотиваційно-ціннісним і когнітивним компонентами (що пояснюють 21,71 % загальної дисперсії). Фактор 3 обумовлений діяльнісним компонентом і такою складовою особистісного компонента, як артистичні здібності (що пояснюють 20,46 % загальної дисперсії).

Результати педагогічного експерименту свідчать про ефективність виявлених і теоретично обґрунтованих педагогічних умов готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу, впровадження яких забезпечило високі результати професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у вищих навчальних закладах.

ВИСНОВКИ

У дисертації здійснено теоретичне узагальнення і нове розв'язання актуального наукового завдання щодо формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу. У дослідженні реалізовано мету й завдання, що дає підстави сформулювати такі висновки й рекомендації.

1. На основі системного аналізу наукових праць з теми дослідження уточнено зміст понять «формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу» та «готовність майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу». Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу розглядається як педагогічний процес, в якому на основі єдності змісту, форм, засобів і методів навчання відбувається інтелектуальний розвиток студентів, що знаходить своє відображення в діяльності, спрямованій на реалізацію фізкультурно-оздоровчого потенціалу різних форм рухової активності школярів. Готовність майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу розглядається як інтегральне утворення, багатоаспектний результат професійної підготовки студентів, який передбачає здійснення педагогічного завдання щодо зміцнення здоров'я учнів завдяки виконанню ними різних фітнес-програм з використанням спеціально організованих форм рухової активності вибіркової спрямованості. Здійснено системний аналіз з теми дослідження, який засвідчив, що педагогічною наукою та практикою накопичено значний досвід з питань формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності. Разом з тим, стан професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у вищих навчальних закладах не відповідає сучасним вимогам, які ставляться суспільством до вищої фізкультурної освіти. Вивчення літератури з фізичної культури, документів нормативно-законодавчої бази та досвіду організації професійної підготовки студентів у вищій школі засвідчило, що реалізація завдань модернізації вищої фізкультурної освіти та формування конкурентоздатних і професійно мобільних майбутніх учителів фізичної культури потребує методичних змін у навчально-виховному процесі.

2. Теоретично обґрунтовано структуру готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу, яка являє собою системну цілісність діалектично взаємопов'язаних мотиваційно-ціннісного, когнітивного, діяльнісного та особистісного компонентів. Мотиваційно-ціннісний компонент готовності передбачає професійну спрямованість, усвідомлення своїх професійних цілей, ціннісних орієнтацій, принципів щодо впровадження технологій оздоровчого фітнесу та складає основу для реалізації інших її структурних компонентів. Когнітивний компонент готовності визначається пізнавальними процесами і характеризується обсягом професійно орієнтованих знань про ритміку і хореографію, особливості технологій оздоровчого фітнесу, спортивні танці та фітнес-технології у професійній діяльності. Діяльнісний компонент характеризує наявність професійно орієнтованих умінь та навичок щодо впровадження технологій оздоровчого фітнесу. Особистісний компонент відображає наявність організаторських, комунікативних та артистичних здібностей, які розширюють можливості студента в майбутньому активно брати участь в організації та проведенні різноманітних заходів фізкультурно-оздоровчої спрямованості, що забезпечать розвиток рухових здібностей школярів.

3. Визначено критерії (мотиваційно-ціннісний, когнітивний, діяльнісний та особистісний) на основі класифікації і систематизації теоретичного та емпіричного матеріалу, показники та рівні (низький, середній, високий) сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури до використання рухливих і національних ігор у професійній діяльності, що дають можливість отримати якісну та кількісну характеристику перебігу цього процесу. Мотиваційно-ціннісний критерій характеризується такими показниками: професійна спрямованість, бажання та мотивації студентів до впровадження технологій оздоровчого фітнесу, спрямованих на зміцнення здоров'я школярів. Когнітивний критерій має такі показники: повнота, глибина і усвідомленість засвоєння знань студентів про ритміку і хореографію, спортивні танці, особливості технологій оздоровчого фітнесу та фітнес-технології у професійній діяльності. Діяльнісний критерій характеризується такими показниками: професійно орієнтовані вміння та навички щодо впровадження технологій оздоровчого фітнесу, які дозволять підтримувати певний рівень фізичного стану школярів. Особистісний критерій включає такі показники: організаторські, комунікативні та артистичні здібності майбутніх учителів фізичної культури. Визначені критерії, показники та рівні було покладено в основу розробленої у співавторстві з Л.П. Сущенко, О.П. Безкопильним та О.М. Лінчуком комп'ютерної програми «АСБЛ: моніторинг рівнів сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу».

4. Розроблено та науково обґрунтовано модель формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу, що складається з цільового, теоретико-методологічного, змістово-організаційного та діагностично-результативного блоків. До цільового блоку входять: мета, завдання. До теоретико-методологічного входять: методологічні підходи (компетентнісний, культурологічний, теоретико-методологічного діяльнісний, системний, акмеологічний та особистісно орієнтований) та принципи

(соціальної обумовленості цілей і змісту вищої фізкультурної освіти, ґрунтовності змісту навчання, оптимізації навчання, суб'єктності взаємодії викладача і студентів). До складу змістово-організаційного блоку входять дисципліни «Вступ до спеціальності» (1 курс), «Ритміка і хореографія» (1 курс), «Особливості технологій оздоровчого фітнесу» (4 курс) «Спортивні танці» (5 курс) та «Фітнес-технології у професійній діяльності» (5 курс), етапи (інформаційний, базовий та практико-перетворювальний), форми (лекції, практичні та лабораторні заняття, самостійна робота, практика та науково-дослідна робота), методи (дискусії, ділові ігри, заняття-концерти, складання проєктів і портфоліо, розроблення фітнес-програм для учнів із різним рівнем фізичної підготовленості), засоби (навчальні посібники, тестові завдання, матеріали мультимедійних презентацій). Діагностично-результативний блок включає структурні компоненти (мотиваційно-ціннісний, когнітивний, діяльнісний та особистісний), критерії, показники та рівні (низький, середній, високий) сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу. Результатом є сформованість готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу.

5. Виявлено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу, до яких віднесено: інтенсифікацію змісту підготовки майбутніх учителів фізичної культури за рахунок введення дисциплін варіативного блоку «Особливості технологій оздоровчого фітнесу» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» і «Фітнес-технології у професійній діяльності» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»; розвиток професійного інтересу майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; забезпечення оволодіння досвідом упровадження технологій оздоровчого фітнесу в процесі проходження практик. Зміни у даних, які характеризують рівні сформованості готовності до впровадження технологій оздоровчого фітнесу майбутніх учителів фізичної культури, є більш суттєвими у експериментальній групі порівняно з контрольною групою.

Водночас дисертаційне дослідження не вичерпує вирішення всіх питань, пов'язаних із формуванням готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у модернізації змісту предмету «Фізична культура» у загальноосвітніх навчальних закладах за рахунок введення фітнес-програм, упровадженні інформаційно-комунікаційних технологій у професійну підготовку майбутніх учителів фізичної культури у вищих навчальних закладах, створенні мультимедійних навчальних засобів із технологій оздоровчого фітнесу.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Навчально-методичні посібники, методичні рекомендації, програми

1. Атамась О.А. Історія спортивних танців [навчально-методичний посібник] / О.А. Атамась. – Черкаси: Вид. ПП Гордієнко Є.І., 2014. – 102 с.

2. Атамась О.А. Організація виховної роботи у вищому навчальному закладі [навчально-методичний посібник] / О.А. Атамась, Л.С. Фролова. – Черкаси: Вид. ПП Гордієнко Є.І., 2014. – 148 с.
3. Атамась О.А. Тестові завдання з дисципліни «Спортивні танці» / О.А. Атамась. – Черкаси: Вид. ПП Гордієнко Є.І., 2010. – 46 с.
4. Атамась О.А. Тестові завдання зі спецкурсу «Особливості технологій оздоровчого фітнесу» / О.А. Атамась. – Черкаси: Вид. ПП Гордієнко Є.І., 2010. – 52 с.
5. Атамась О.А. Навчальна програма зі спецкурсу «Особливості технологій оздоровчого фітнесу» / О.А. Атамась. – Черкаси: Вид. ПП Гордієнко Є.І., 2009. – 20 с.
6. Атамась О.А. Навчальна програма зі спецкурсу «Особливості фітнес технологій» для ОКР «магістр» / О.А. Атамась. – Черкаси: Вид. ПП Гордієнко Є.І., 2009. – 20 с.
7. Атамась О.А. Навчальна програма з дисципліни «Спортивні танці» / О.А. Атамась. – Черкаси: Вид. ПП Гордієнко Є.І., 2009. – 14 с.
8. Атамась О.А. Навчальна програма з дисципліни «Ритміка та хореографія» / О.А. Атамась. – Черкаси: Вид. ПП Гордієнко Є.І., 2009. – 14 с.
9. Фролова Л.С. Вступ до спеціальності «Фізичне виховання» [навчально-методичний посібник] / Л.С. Фролова, О.А. Атамась. – Черкаси: Вид. ПП Гордієнко Є.І., 2011. – 226 с.
10. Фролова Л.С. Програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» / Л.С. Фролова, О.А. Атамась. – Черкаси: Вид. ПП Гордієнко Є.І., 2009. – 20 с.

Статті у наукових фахових виданнях

11. Атамась О.А. Підготовка майбутніх вчителів фізичної культури до впровадження техніки оздоровчого фітнесу/ О.А. Атамась // Наука і сучасність: [збірник наукових праць] / Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Том 54. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2006. – С. 13-20.
12. Атамась О.А. Понятійний апарат підготовки майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу / О.А. Атамась // Наукові записки: [збірник наукових статей] (Серія педагогічні та історичні науки) / М-во освіти і науки, молоді і спорту України; Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова; укл. Л.Л. Макаренко. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. – Випуск СІІ (103). – С. 31-37.
13. Атамась О.А. Структурні компоненти готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу / О.А. Атамась // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: [збірник наукових праць] Волинського національного університету імені Лесі Українки. – Луцьк: Волинський нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. – № 2 (18). – С. 38-42.
14. Атамась О.А. Формування конкурентоспроможної особистості майбутнього учителя фізичної культури, здатного до впровадження технологій оздоровчого фітнесу / О.А. Атамась // Вісник Чернігівського національного

педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. – Чернігів: ЧНПУ, 2012.– Вип. 98. – С. 45-49.

15. Атамась О.А. Сучасний стан підготовки майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу / О.А. Атамась // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. – Серія №15. «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / Фізична культура і спорт»: [збірник наукових праць] / за ред. Г.М. Арзютова. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – Вип. 4(29). – С. 57-62.

16. Атамась О.А. Сучасний погляд на особливості професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу / О.А. Атамась // Наукові записки: [збірник наукових статей].– (Серія педагогічні та історичні науки) / М-во освіти і науки, молоді і спорту України; Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова; укл. Л. Л. Макаренко. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. – Випуск 3К2 (57). – С. 19-21.

Стаття в іноземному науковому фаховому виданні

17. Атамась О.А. Аспекты формирования готовности будущих учителей физической культуры к внедрению технологий оздоровительного фитнеса / О.А. Атамась // Вектор науки Тольяттинского государственного университета: [сборник научных статей]. – (Серия: Педагогика, психология). – Тольятти: ФГБОУ ВПО «Тольяттинский государственный университет», 2013. – № 1 (12).– С. 33-35.

Матеріали науково-практичних конференцій

18. Атамась О.А. Необхідність впровадження технологій оздоровчого фітнесу у професійну підготовку майбутніх учителів фізичної культури / О.А. Атамась // Викладач і студент: розвиток ефективного співробітництва: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції. – Черкаси: Вид-во ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2010. – С. 128-131.

19. Атамась О.А. Фітнес-технології у фізичному вихованні / О.А. Атамась // Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених «Родзинка – 2011»: XIII Всеукраїнська наукова конференція молодих вчених. – Черкаси: Брама, 2011. – С. 170-173.

20. Атамась О.А. Теоретичні засади професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу / О.А. Атамась // Вісник Запорізького національного університету: збірник наукових праць. Фізичне виховання та спорт. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2012. – С. 5-13.

21. Атамась О.А. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу в умовах сучасної парадигми освіти / О.А. Атамась // Актуальні проблеми розвитку спорту для всіх: досвід, досягнення, тенденції: Матеріали міжнар. наук-практ. конф., (м. Тернопіль, 25-27 жовтня 2012 року). – Тернопіль, 2012. – С. 382-386.

22. Атамась О.А. Термінологія підготовки майбутнього учителя фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу/ О.А. Атамась // Актуальные вопросы высшего профессионального образования: материалы VI межд. наук.-практ. конф. (г. Донецк, 22 марта 2012 года). – Донецк, 2012. – С. 73-77.

23. Атамась О.А. Інноваційні процеси у професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури, здатних до впровадження технологій оздоровчого фітнесу / О.А. Атамась // Здоровьесберегающие технологии, физическая реабилитация и рекреация в высших учебных заведениях: сборник статей V Международной научной конференции, 9-10 ноября 2012 года. – Харьков-Белгород-Красноярск-Москва: ХГАФК, 2012. – С. 9-13.

24. Атамась О.А. Діяльнісний компонент формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу / О.А. Атамась // Здоров'я нації і вдосконалення фізкультурно-спортивної освіти в Україні: тези доповідей Всеукраїнська науково-практична конференція, (2-3 жовтня 2012 року). – Харків: НТУ «ХП», 2012. – С. 78-80.

25. Атамась О.А. Деякі чинники готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу / О.А. Атамась // Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених «Родзинка – 2012»: XIII Всеукраїнська наукова конференція молодих вчених. – Черкаси: Брама, 2012. – С. 397-399.

26. Атамась О. А. Комунікація як один з аспектів формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу / О. А. Атамась // Актуальні проблеми вищої професійної освіти: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (20 березня 2014 року). – К.: НАУ, 2014. – С. 16-17.

27. Атамась О.А. Кьюінг як складова комунікативного компоненту формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу / О.А. Атамась // Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених «Родзинка – 2014» / XVI Всеукраїнська наукова конференція молодих вчених. – Черкаси: Брама – Україна, 2014. – С. 229-231.

АНОТАЦІЇ

Атамась О.А. Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу. – На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. – Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Київ, 2015.

У дисертації досліджено формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу.

Виявлено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу, до яких віднесено: інтенсифікацію змісту підготовки майбутніх учителів фізичної культури за рахунок введення дисциплін варіативного блоку «Особливості технологій оздоровчого фітнесу» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» і «Фітнес-технології у професійній діяльності» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»; розвиток професійного інтересу майбутніх учителів фізичної культури до

впровадження технологій оздоровчого фітнесу; забезпечення оволодіння досвідом упровадження технологій оздоровчого фітнесу в процесі проходження практик.

Розроблено та науково обґрунтовано модель формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу.

Уточнено зміст понять «формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу» та «готовність майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу»

Ключові слова: формування готовності, майбутні вчителі фізичної культури, технології, оздоровчий фітнес.

Атамась О.А. Формирование готовности будущих учителей физической культуры к внедрению технологий оздоровительного фитнеса. – На правах рукописи.

Диссертация на соискание научной степени кандидата педагогических наук по специальности 13.00.04 – теория и методика профессионального образования. – Национальный педагогический университет имени М.П. Драгоманова, Киев, 2015.

В диссертации исследовано формирование готовности будущих учителей физической культуры к внедрению технологий оздоровительного фитнеса.

Выявлены, теоретически обоснованы и экспериментально проверены педагогические условия формирования готовности будущих учителей физической культуры к внедрению технологий оздоровительного фитнеса, к которым отнесены: интенсификация содержания подготовки будущих учителей физической культуры за счет введения дисциплин вариативного блока «Особенности технологий оздоровительного фитнеса» для студентов образовательного уровня «бакалавр» и «Технологии фитнеса в профессиональной деятельности» для студентов образовательного уровня «магистр»; развитие профессионального интереса будущих учителей физической культуры к внедрению технологий оздоровительного фитнеса в процессе прохождения практик.

Разработана и научно обоснована модель формирования готовности будущих учителей физической культуры к внедрению технологий оздоровительного фитнеса, которая состоит из таких блоков, как целевой, теоретико-методологический, содержательно-организационный и лечебно-результативный. В целевой блок входят: цель и задачи. В теоретико-методологический входят: методологические подходы (компетентностный, культурологический, деятельностный, системный, акмеологический и личностно ориентированный) и принципы (мотивации учебно-познавательной деятельности, социальной обусловленности целей и содержания высшего физкультурного образования, основательности содержания обучения, оптимизации обучения, субъектности взаимодействия преподавателя и студентов). В состав содержательно-организационного блока входят дисциплины «Введение в специальность» (1 курс), «Ритмика и хореография» (1 курс), «Особенности технологий оздоровительного фитнеса» (4 курс) «Спортивные танцы» (5 курс) и «Фитнес-технологии в профессиональной деятельности» (5 курс), этапы (информационный, базовый и практико-преобразовательный), формы (лекции,

практические и лабораторные занятия, самостоятельная работа, практика и научно-исследовательская работа), методы (дискуссии, деловые игры, занятие-концерты, составление проектов, портфолио и фитнес-программ для учащихся с разным уровнем физической подготовленности), средства (учебные пособия, тестовые задания, материалы мультимедийных презентаций) и педагогические условия формирования готовности будущих учителей физической культуры к внедрению технологий оздоровительного фитнеса. Диагностично-результативный блок включает структурные компоненты готовности; критерии, показатели и уровни (низкий, средний, высокий) сформированности готовности будущих учителей физической культуры к внедрению технологий оздоровительного фитнеса. Результатом является сформированность готовности будущих учителей физической культуры к внедрению технологий оздоровительного фитнеса.

Уточнено содержание понятия «формирование готовности будущих учителей физической культуры к внедрению технологий оздоровительного фитнеса», которое рассматривается как педагогический процесс, в котором на основе единства содержания, форм, средств и методов учебы происходит интеллектуальное развитие студентов, находящее свое отображение в деятельности, связанной с реализацией физкультурно-оздоровительного потенциала разных форм двигательной активности школьников.

Ключевые слова: формирование готовности, будущие учителя физической культуры, технологии, оздоровительный фитнес.

Atamas O.A. The formation of readiness of the future teachers of physical Culture to the introduction of technologies improving fitness. – Manuscript.

Dissertation to obtain of scientific degree of a Candidate of pedagogical science's in the specialty 13.00.04 – Theory and methodic of professional education. – National Pedagogical Dragomanov University. – Kyiv, 2015.

The dissertation investigated the formation of readiness of the future teachers of physical culture to the introduction of technologies improving fitness.

Found theoretically grounded and experimentally tested pedagogical conditions of formation of future teachers of physical culture to the introduction of technology health fitness, which include: the intensification of the content of training future teachers of physical culture by introducing disciplines variable block «Health technologies Features fitness» for students of educational qualification of «Bachelor» and «Fitness technology in professional activities» for students of educational qualification of «Master»; Professional development for future teachers of physical culture to the introduction of technology health fitness; ensure mastery of experience in implementing technology in the health fitness to practice.

Developed and scientifically grounded model of preparedness for future teachers of physical culture to the introduction of technologies of improving fitness.

Specifies the meaning of «the formation of future teachers of physical culture to the introduction of technology health fitness» and «readiness of future teachers of physical culture to the introduction of technology health fitness».

Keywords: formation of readiness, future teachers of physical culture, technology, health and fitness.

Підписано до друку 01.10.2015 р. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times.
Наклад 100 прим. Зам. № 492
Віддруковано з оригіналів.

Видавництво Національного педагогічного університету
імені М.П. Драгоманова. 01601, м. Київ-30, вул. Пирогова, 9
Свідоцтво про реєстрацію № 1101 від 29.10.2002.
(044) 239-30-26.